

NUPinfo – hírek

■ A kölcsönös szakmai bemutatkozás és a lehetséges együttműködési területek megfogalmazása volt a téma azon a megbeszélésen, ahol *Dr. Zsolnai József* professzort, a Veszprémi Egyetem Tanárképző Kar Pedagógiai Kutatóintézetének igazgatóját látta vendégül a NUPI. A magyarországi kisiskoláskori anyanyelv-tanítás és a pedagógia egyik hazai megújítója, a Zsolnai-féle pedagógiai programok (Nyelvi, irodalmi kommunikációs nevelési program, Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiai program) kidolgozója a NUPI Pedagógiai Kutatócsoport vezetőjének, *Lehmann Lászlónak* a meghívására érkezett Budapestre január végén.

■ Ifjúsági Európa-bajnok cselgáncsosunk, *Baczkó Bernadett* a rendkívül erős mezőnyben a hetedik helyen végzett az A-kategóriás Világkupán az ausztriai Leondingban február 15–16-án. A megmérettetésen öt héraldészes fiatal indult, a KSI SE-t *Köpczi Anna* képviselte. Ugyanekkor a Körcsarnokban rendezték meg a 38. Hungária-kupa férfi küzdelmeit, amelyen negyvenhárom ország sportolói mérték össze tudásukat. A versenyen tatamira lépett a KSI-s *Szepesi Dávid, Stébl Gábor, Dravecz Zolt* és *Deli László* is.

■ A kerékpáros *Schipp Olivér* az összetett első helyezést érte el három versenyszám értékelése alapján a február 12-i, bécsi pályaversenyen az U15-ös mezőnyben. A faborítású pályán rendezett viadalon osztrák, cseh és szlovák versenyzőket utasított maga mögé a KSI-s sportoló.

■ A Központi Sport- és Ifjúsági Egyesület nyerte azt az ökölvívó galát, amelyet február 21. és 23. között rendezett a Magyar Ökölvívó Szövetség a Jégszínházban. A KSI SE tizenhét klub közül bizonyult a legjobbnak az Énekes István Emlékversenyen, ahol a tizenhat-tizenhét éves junior korosztályból összesen negyvenkilenc sportoló mérte össze tudását. A húsz fős héraldészes „A” keret részvételével megrendezett ökölvívó tornán a KSI SE versenyzői közül *Kállai Róbert, Raduly János, Papp Imre* és *Csöbi Gyula* az első, a szintén KSI-s *Balogh Sándor* és *Kállai Gábor* második, míg *Klammerstadter Márk* a harmadik helyen végzett.

■ Műszaki informatikai mérnökasszisztens, gazdasági informatikus, számítástechnikai programozó és multimédia-fejlesztő. Ezeket a programokat ajánlotta a tehetséges fiatal sportolók számára a Szent György Biztonságvédelmi és Számítástechnikai Szakközépiskola igazgatója, *Horváth István*. A NUPI-ban tartott megbeszélésen a héraldészes versenyzők továbbtanulási lehetőségeiről esett szó.

■ A Testnevelési és Sportmúzeum, valamint intézetünk közös munkájának eredményeként elkészült több hatvanas-hetvenes-nyolcvanas években gyártott sportmódszertani film DVD-re történő átírása. Felhasználásukról, a filmek listájáról, a nagyközönség számára való hozzáférhetőségükről a *NUPinfo* következő számában olvashatnak.

A *NUPinfo* szerkesztősége továbbra is várja az utánpótlás-neveléssel és az ifjú magyar sportolókkal kapcsolatos információkat, híreket, amelyek közérdeklődésre tarthatnak számot. Észrevételeiket, véleményeiket szerkesztőségünk címére küldhetik el.

A Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet felvételre keres **bérszámfejtőt és munkaügyi előadót** közalkalmazotti státusba. Feltétel: megfelelő végzettség és költségvetési intézményi tapasztalat. Jelentkezés az intézet címén levélben (NUPI, 1146. Budapest, Istvánmezei út 1-3.).

A KSI Sportlövő szakosztálya ERDŐS DOROTTYA ajánlásával várja a fiatalok jelentkezését:

„Az 1997-ben alakult szakosztály alapító tagja vagyok. Rengeteg löszert használtam el, remélem, még sokáig koptatbam a lövállásokat! Gyere el lőterünkre és tudni fogod, miért jó lővőznek lenni!”

Felvilágosítás és jelentkezés: Gyimesi László edzőnél
Tel: 06-30-247-86-60.

További szakosztályi információk a www.nupi.hu/ksi weboldalunkon található.

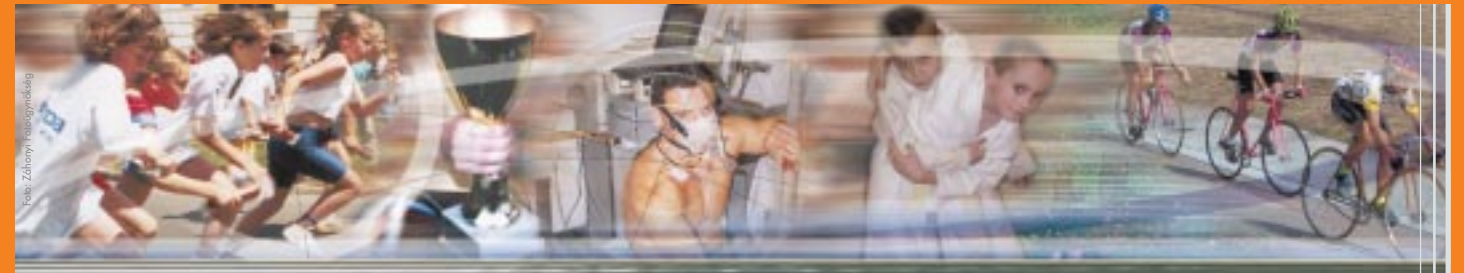
NUPinfo

NUPinfo

Felelős kiadó: dr. Szabó Tamás, a NUPI főigazgatója
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc · Telefon: (06) 1 422 35 32 · E-mail: vasvari.ferenc@nupi.hu
Szerkesztőségi munkatárs: Pucsek József Márton · Telefon: (06) 1 422 35 31 · E-mail: pucsek.jozsef@nupi.hu
Szerkesztőség: Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet, NUPinfo Szerkesztősége
1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. · Fax: (06) 1 422 35 44
Lapkivitel: www.reklamipar.hu/actuart

ACTUART

A NUPinfo internetes változata: <http://www.nupi.hu/hirlevel>
www.nupi.hu

NUPinfo

II. évfolyam 2. szám 2003. február

A Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet lapja
a Héraldészes program
és a KSI SE tájékoztató kiadványa

A tartalomról:

■ Bepillantást nyújtunk a készülő „Általános és emelt szintű testnevelési és sportági sportnevelési tanterv”-be; ■ Bemutatjuk a sportiskolai térképet: II. rész, ■ A felső tagozatos gyermekek és a sport; ■ Újabb felmérések a héraldészes sportágakban: torna és kajak-kenu; ■ „Cseppben ismerjük meg a tenger!” – egy kerékpáros edző gondolatai; ■ Edzők és sportolók: judo; ■ Rutinszerű vérlaktátszint-mérés az Olimpiai Csarnokban; ■ Hírek; ■ Előzetes.

Hat sportággal – tizenkilencre – bővült a Héraldészes Bajnokprogram támogattjainak köre

A *Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet felügyeletével 2001 őze óta működteti a Héraldészes Bajnokprogramot*. A program az elmúlt másfél évben sikeresen működött, ennek következtében indokolttá és lehetővé vált a sportágak körének kibővítése.

Az új sportágak kiválasztásának előkészítése érdekében részletes információkat kértünk a programba kerülésre aspiráló sportágaktól. A beérkező pályázatok alapján a következő szempontokat értékeltük:

- a sportszervezetek adatai (sportegyesületek, sportiskolák, diáksport egyesületek, korcsoportonkénti igazolt versenyzők száma stb.);
- az utánpótlásban dolgozó edzők (létszám, képesítés, fő- vagy mellékállású státusz stb.);
- a sportágban mozgó és ebből az utánpótlás-nevelésre fordított pénzeszközök volumene, aránya, forrása;
- a sportágfejlesztési programok;
- szövetség által szervezett utánpótlás edzőtáborok, összetartások;
- a sportág tervezett Héraldészes programja.

Nemzeti Utánpótlás - nevelési Intézet
www.nupi.hu

Az elemzések, illetve a rendelkezésre álló források alapján idén hat sportágban – asztalitenisz, evezés, röplabda, sportlövészet, súlyemelés és tenisz – indul el a Héraldészes program. A sportági bővítésnél alapvető szempontként vettük figyelembe azt, hogy a már működő sportágak számára biztosított források és feltételek ne csökkenjenek, illetve az új sportágak a régiekkel azonos nagyságrendű lehetőségekkel gazdálkodhassanak.

Az új sportágakkal december vége óta folynak a program előkészítését célzó szakmai egyeztetések, amelyek eredményeként kialakultak a sportolói és edzői keretek, illetve a szakmai programok. Az egyeztetéseknek megfelelően március elejétől bővül a „Héraldészes család”, így újabb hat sportág legtehetségesebb fiatal sportolói részesülhetnek a korábbiaknál tervszerűbb és hatékonyabb gondoskodásban. Erre a feladatra idén a tervek szerint több mint 100 millió forintot szán a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet.

Tóth József
a Héraldészes program igazgatója

www.nupi.hu

Bepillantást nyújtunk a készülő „Sportiskolai általános és emelt szintű testnevelési és sportági sportnevelési modulterv”-be

A sportiskolai általános és emelt szintű testnevelés és sportági sportnevelés tanterve egy olyan moduláris szerkezetű szakmai segédanyag, ahol egy ún. tantervi alapra minden iskola/sportiskola/sportegyesület valamennyi testneveléssel foglalkozó szakembere (testnevelő, edző stb.) és esetleg sportolója kiválaszthatja és összeállíthatja azt a speciális tantervet (fejlesztési anyagot és fejlesztési menetet), amelyik az intézmény adottságaihoz, a sportoló/tanuló lehetőségeihez, a fejlesztő szakemberek kompetenciájához és az elérendő célokhoz leginkább megfelel. A célunk az, hogy a sportoló fiatalok – közöttük az élsportolók is – olyan iskolai és/vagy egyesületi testi (szomatikus) fejlesztésben részesüljenek, ahol egy, a közoktatásban tanuló, adott életkorú fiataaltól elvárható minimális tudást birtokolják (ismeretek, képességek, jártasságok, kompetenciák stb.), a választott sportágban a lehető legtöbbet tudják nyújtani, ugyanakkor mégse „sportági szakbarbárként” kerüljenek ki az iskola-rendszerből.

A címben használt három fogalom (általános testnevelés, emelt szintű testnevelés, sportági sportnevelés) e koncepcióban teljesen összhangban van, egymásra épülnek. Az **általános testnevelés** olyan komplex szomatikus nevelési (testi és egészségnevelési) rendszert értünk, ahol a fejlesztendő gyermek és fiatal személyiségét a testnevelés- és sportvonalakhoz kapcsolódó komplex rendszerének fejlesztésén keresztül valósítjuk meg (kondicionális, koordinációs, emocionális-affektív és kognitív képességek) annak érdekében, hogy edzettsége révén hozzásegítsük motoros, tanulási és szociális ügyességük kialakításához. Az **emelt szintű testnevelés** során az általános testnevelés kapcsán megfogalmazott célok kiegészülnek a testnevelés és a sport tantárgyspecifikus képességrendszerének teljesebb és magasabb szintű közvetítésével és követelményével. A **sportági sportnevelés** célirányosabb, elsősorban a sportági speciális mozgás (sportági technika és taktika) kifejlesztésére koncentrál a „teljesítmény” növelése érdekében.

A már korábban említett „**tantervi alap**” fogalom olyan komplexen megközelített szomatikus nevelési rendszert takar, amely konform a Nemzeti

alaptantervvel (NAT) és az arra épülő kerettantervekkel. Ez a tantervi alap a sportiskolákban használható és a kerettantervi akkreditáció révén hitelesített alternatív testi és egészségnevelési tanterv. A tantervi alap mind a tizenkét évfolyamra vonatkozóan tartalmazza azokat a minimális fejlesztési és teljesítési követelményeket (minimumokat, esetleg optimumokat), amiket minden olyan gyerekeknek és fiatalnak tudnia kell teljesíteni, akik ilyen iskolatípusba (akkreditált közoktatási típusú sportiskola) járnak. A tantervi alap tematikus tananyaga és követelménye tartalmazza azokat a szokványosnak mondott tevékenységformákat, mint a torna, gimnasztika, az atlétika, a testnevelési, sport- és labdajátékok, az úszás, emellett azonban nagyobb hangsúlyt fektet a szabadidősportokra, az egészségsportokra, az egészségnevelésre, a tanuló/sportoló szabad választási lehetőségére és a választott sportág „érdekeire” is.

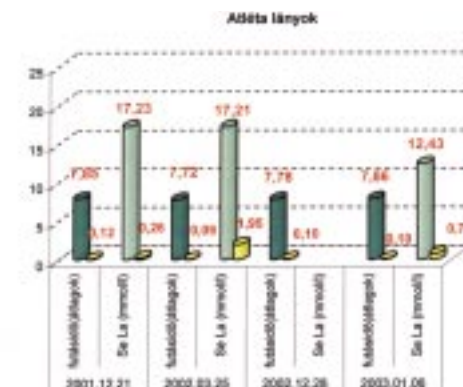
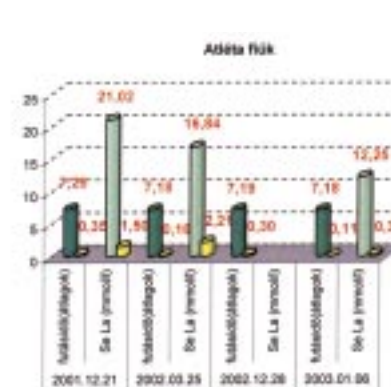
Modultervi rendszer

Az általános testnevelési program szakmai-fejlesztési alapját a tantervi alap képezi, amelyhez rendkívül rugalmasan illeszthető egy-egy, de akár több sportági sportnevelési program is. A sportági sportnevelési tantervi részek (elemeit egyelőre a héraldészes sportágak adják: atlétika, birkózás, judo, kajak-kenu, kézilabda, kosárlabda, ökölvívás, öttusa, torna,

triathlon, úszás, vízilabda, vívás) más és más életkorban és fejlesztési időpontban építhetők rá a tantervi alapra. Pontosán ezért nemcsak a sportági sportnevelés egy-egy sportága képez egy-egy modult, hanem a tantervi alap is modulus szerkezetben épül fel.

A sportiskolai általános és emelt szintű testnevelési és a sportági sportnevelési tantervek tantervelméleti formáját a pedagógiai programcsomagok adják. A **pedagógiai programcsomag** olyan komplex szakmai segédanyag, amely évfolyamonként és tantárgyanként (modulonként) tartalmazza a célrendszert, a tananyagrendszert, a követelményrendszert, a tanítási és a tanulási programot.

Lehmann László és Horváth Ernő
Pedagógiai Kutatócsoport

Sziva Ágnes
tudományos munkatárs

„Cseppben ismerik meg a tenger!” – egy kerékpáros edző gondolatai

Régi mondás, de még mindig igaz. Ahogy a cseppben megismerik a tenger, úgy lehet egy szakosztály helyzetéből következtetni egy sportág helyzetére és ebből továbbszöve a gondolatot: egy sportág helyzetéből kiindulva következtetni egy ország sportjának általános állapotára. Tovább nem mennék, az én „asztalom” a sport, ezen belül is a kerékpársport. Egy szakosztály abban az esetben minősíthető jól működőnek, ha nagy létszámú és eredményes. A KSI SE hajdan szebb napokat megélt kerékpár szakosztálya jelen pillanatban a sportág egészére jellemző „tünetegyüttest” produkálja. Alacsony a létszám és az ebből fakadó kiválasztási lehetőség miatt egyre alacsonyabb a színvonal is. Az okokat a *NUPi* korábbi számaiban megfogalmazottak és a saját tapasztalatom alapján a következőkben látom:

- az élsport általános térvesztése (nagyon összetett dolog, nem az én „hatásköröm” a téma, de szívesen dolgozom az ügyön);

- az iskolák általában nem támogatják a tanulók sportolását, több helyen kimondottan ellenzik, valamiért ugyanis nem áll érdekükben;

- a szülők féltik a gyermekeket a közúti forgalomtól az ott uralkodó közlekedési morál miatt.

„A pontos diagnózis fél gyógyulás”. Ha a fenti három pont igaz, márpedig igaz, akkor ez az a vezérfonal, amely mentén elindulhat a magyar kerékpársport a felemelkedés útján.

Ha az élsport nem vonzza a gyereket, akkor nem is érdemes erőltetni, hogy ezen az úton induljon el, mert látható, hogy csak kevesen járnak rajta. Kerülni kell hát egy nagyot (nem tart túl sokáig) és máshonnan megközelítve a kérdést már eredményt érünk el. A létszámnövekedés fél győzelem, ezt minden edző tudja. Ebben az esetben ugyanis lehet válogatni és ha több a gyerek, mint a kerékpár, akkor következetesebb,

hatékonyabb nevelő-képző munkát végezhetünk. Növelhető az edzőmorál, hiszen mindenki keményen küzd a bent maradásért – legalábbis azok, akik valóban sportolni akarnak, de hát mi eredetileg is őket céloztuk meg!

Hogyan lesz létszám?

Az első feladat az iskolák megnyerése. Olyat kell adnunk, amire „vevők” lesznek. Hiszek benne, hogy a tanár elsősorban pedagógus, nevelő, akinek fontos a gyermek még azután is, hogy a diák kilépett az iskola kapuján. Azt szeretné, ha az amúgy is egyre fogyó gyermekereg nem csappanna meg egy fővel sem. Ha az osztály teljes létszámmal kezdene minden nap és nem hiányozna egyetlen lurkó sem, mert baleset érte kerékpározás közben.

Sajnos a kerékpározók a baleseti statisztikákon a második helyen állnak, mint okozók. Arról nincs pontos információ (de megszereshető), hogy a közlekedés más résztvevőinek szabálytalanságából adódóan hány gyermek vagy felnőtt szenved súlyos, sőt halálos balesetet. Mind a két esetben nagyságrenddel csökkenthető a balesetek száma, ha a rendőrség már megkezdett felvilágosító tevékenységéhez csatlakozva saját területükön is megkezdhetnénk a munkát a magunk tapasztalatával, a szakosztály tárgyi feltételeivel, eszközeivel megerősítve.

A NUPI-nál a munka előkészítésében már eredményeket is felmutató tevékenység folyik, hogy ez az elképzelés megvalósulhasson.

Miután az iskolák meggyőződtek arról, hogy a program a gyermekekért van és a benne dolgozók értő módon segítik az iskolát a nevelő-képző tevékenységben, innen már csak egy lépés tervszerű felvilágosító munkával – a médiát is bevonva – a szülők megnyerése.

Hazai György kerékpár szakedző
KSI SE

A *NUPi* következő számának tartalmából:

- Sportiskolai térkép III. rész; ■ Edzők, sportolók, portré; ■ A felső tagozatos gyermekek és a sport II. rész; ■ Együttműködési lehetőség a Szent György Szakközépiskolával; ■ Sportmódszertani filmek DVD-n.

Edzők és sportolók: judo

Az utánpótlás korosztály judósai hazai és külföldi megmérettetéikre egyaránt lényegesen jobb körülmények között készülhetnek, mint néhány évvel ezelőtt – állítja a Központi Sport- és Ifjúsági Egyesület judo szakosztályának vezetője. *Dr. Hetényi Antal* egyebek mellett arról is beszélt, milyen edzésprogram segítségével készülnek fel a fiatal judósok és hogy milyen célokat kíván megvalósítani a szakosztály 2003-ban.

– Milyen problémákkal küzdött a sportág, mielőtt a NUPI-hoz került?

– A legsúlyosabb gondot a felszerelés, így például a súlyzók, a kiegészítő eszközök, az oktatófilmek és a számítógépek hiánya jelentette, de nehézkesen lehetett megszervezni az edzőtáborokat és szinte egyáltalán nem tudtunk nemzetközi kapcsolatokat kiépíteni.

– Milyen módszerekkel edzenek a gyermekek, hogyan változik a technika a különböző életkorokban?

– A diák korcsoportba tartozók hetente háromszor-ötször edzenek, a Csanádi Árpád Általános Iskola és Gimnázium tanulói pedig akár öt-nyolc foglalkozáson is fejleszthetik tudásukat. Ennél a korosztálynál elsősorban az alapttechnikai tudás emelése a cél, a speciális állóképességet és az erőnlétet pedig többnyire küzdőjátékokkal javítjuk. A serdülőknél inkább már a szinten tartásra, illetve az alkatnak megfelelő versenytechnikák kialakítására kell nagyobb figyelmet fordítani. Ezt a többi között futással, úszással és speciális fogáserősítő gyakorlatokkal érhetjük el. Az ifjúsági és a junior korcsoport sportolói hetente ötször, a „csanádások” hétszer-nyolcszor próbálják technikai tudásukat szinten tartani, illetve egyéni és versenytechnikájukat kialakítani. Ezek a sportolók a keretdézéseken színvonalas nemzetközi versenyekre és edzőtáborokra készülnek, így a speciális erő-állóképesség, valamint a gyorsasági erő fejlesztése a cél.

– Jelenleg nagyjából öt-tíz olyan judós jár az intézetbe, akiből kéőbb akár nemzetközi szinten is kiemelkedő sportoló válhat. Kik most a legeredményesebbek?

– A junior Európa-bajnok Szilágyi László mellett, aki a junior VB-n harmadik, a felnőtt EB-n pedig ötödik helyezést ért el, a junior EB ötödik helyezette, Köpöczi Anna és a junior EB hetedik Szabó Gábor nevét érdemes kiemelni.

– Milyen terveket kívánnak idén megvalósítani?

– Szakosztályi szinten alapvető célunk a versenyzői létszám növelése, illetve természetesen minél több sikert szeretnénk elérni. A junior EB esélyeseként indul például Szepesi Dávid, Szabó Gábor, Dravec Zsolt és Köpöczi Anna, míg az ifi EB-re Joó István, Szemán Gergely és Zabodál Iván kvalifikálhatja magát. Emellett nemzetközi válogatóversenyeken és az országos bajnokságon is esélyesek lehetünk minél több dobogós helyre.

A tizenhét esztendő *Metz Márk* évek óta rendszeresen vesz részt hazai megmérettéseken. A junior judós Magyar Köztársaság Kupán második helyezést ért el, a Junior „B” Magyar bajnokságon ötödik, míg a Junior országos rangsor versenyén harmadik helyen végzett. Márkot először arról kérdeztem, miért ezt a sportágat választotta.

– Korábban egyáltalán nem ismertem a judót, valójában csak kíváncsi voltam arra, milyen is ez a sportág és végül itt maradtam.

– Hogyan fogadta a családot, hogy aktívan sportoloz?

– Támogatnak és segítenek, amikor csak szükségem van rá, ugyanakkor abban is biztos vagyok, hogy ha egyszer úgy határozok: befejezem, akkor sem befolyásolják a döntésemet.

– Mennyi időt töltesz naponta az edzőteremben?

– Átlagosan négy órát. Néha kicsit el is fáradok, így persze időnként nehezebben tanulok, ennek ellenére úgy érzem: megéri időt és energiát fordítani a judóra.

– Kire szeretnél basonlítani, melyik sportoló stílusa áll hozzád a legközelebb?

– Nincs példaképem, elsősorban magamnak szeretnék bizonyítani.

– Milyen célokat tűztél ki magad elé?

– Először magyar bajnokságot szeretnék nyerni, később aztán akár nemzetközi versenyeken is képviselhetném Magyarországot. Egyébként nem csupán a sikerekért járok judózni, hanem azért is, mert szeretek sportolni, ráadásul a KSI SE-ben a társaság is kifejezetten jó.

Illés Jenő

a Pedagógiai Kutatócsoport munkatársa

Rutinszerű vérlaktátszint-mérés az Olimpiai Csarnokban

Edzőtábori munkával zárták a héraklészes kerettag atléták a 2002-es évet. Immár harmadik alkalommal ellenőrizték vérlaktát-koncentrációjukat, miután tízszer lefutották a hatvan métert. Az értékelés során összevetettük a sportolók fizikai teljesítményét – amely döntően anaerob munkát igényelt – a fiziológias válaszokkal, jelen esetben a vérlaktátszinttel. A két csoport csaknem azonos futóteljesítményt nyújtott a 2001-es vizsgálathoz képest, viszont a fiziológias válaszok alapján megállapítható, hogy a laktát-koncentráció mértéke csökkent. A laktát-koncentráció csökkenése alapján azt mondhatjuk, hogy a sportolók alkalmazkodtak az anaerob munkához, ez azonban jelentősen nem befolyásolta a fizikai teljesítőképességet (futógyorsaság). Feltételezhető, hogy a terhelés utáni laktátszint további csökkenése nem eredményez majd fizikai teljesítményjavulást. Lényeges szakmai kérdés, hogy a fizikai teljesítőképesség fokozásában hogyan lehet előre lépni; erre a program szakembereinek kell választ adniuk.

A lány és fiú atléták adatait a 7. oldalon található grafikonok tartalmazzák.

Közoktatási típusú sportiskolák budapesti térképe

A magyar lakosság több mint ötöde a fővárosban és vonzáskörzetében él, ezért vállaltuk a budapesti adatok részletesebb feldolgozását. Jelenlegi adataink szerint a fővárosban ötvenegy olyan közoktatási intézmény működik, amely a testnevelést emelt szinten tanítja. Kerületi bontásban óriási különbségek tapasztalhatók: a IV., a X., illetve a III. kerület kiemelkedik, az I. és az V. kerület viszont a lemaradók közé sorolható. Az utóbbiakban egyetlen emelt szintű testnevelési osztályt sem találtunk.

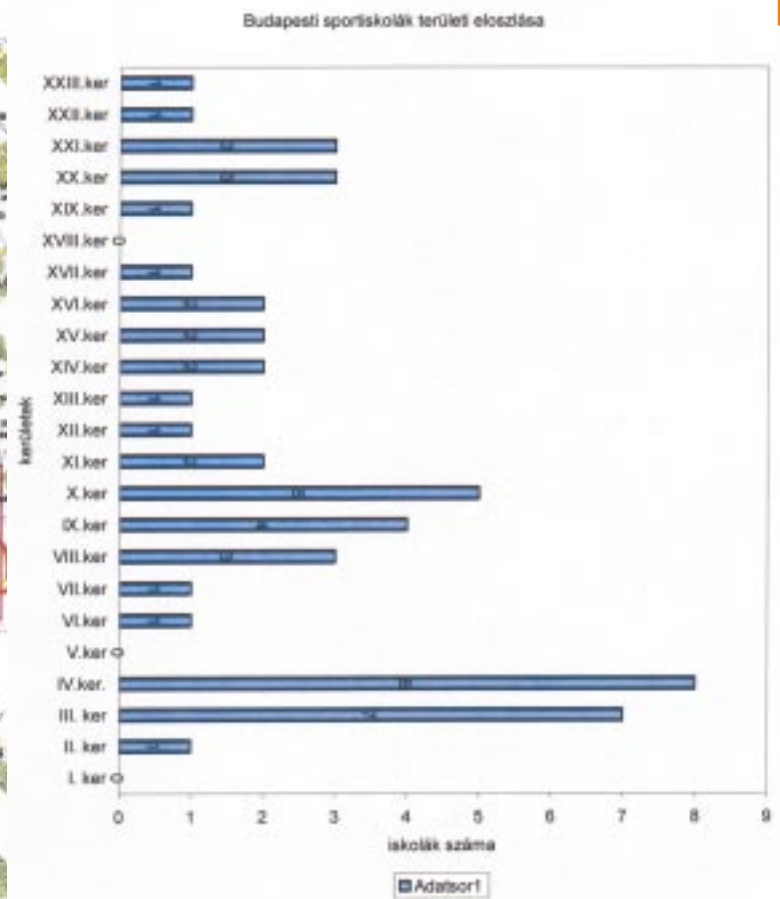
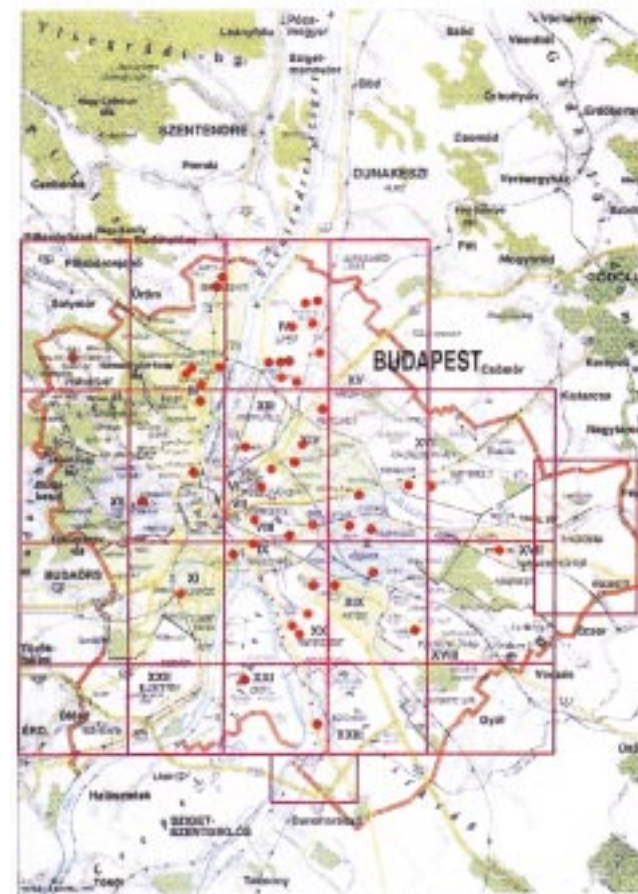
A régiók sorában Közép-Magyarországon a legmagasabb a sportiskolák aránya a közoktatási intézményekhez viszonyítva. A közép-magyarországi régióban minden tizedik általános iskolában találunk emelt szintű testnevelési képzést. Ha ezekhez hozzávesszük a sportágfejlesztési programokban résztvevő iskolákat is, akkor megállapítható, hogy a testnevelés és a sport oktatásának helyzete biztatót képet mutat. A NAP-, a Bozsik-, illetve a Kosárlabda-fejlesztési programban résztvevő iskolák nagy része a testnevelést – törvényi előírások szerint – nem tanítja emelt szinten, hanem tanórán kívüli foglalkozás keretében kínálja fel az érdeklődők számára a szerződő fejlesztési program mozgásanyagát. Így a délutáni sportfoglalkozásokkal együtt az emelt óraszám már biztosított.

További céljaink:

- az emelt szintű képzést folytató intézmények számának növelése;
- az egyesületi típusú sportiskolai térkép elkészítése és összevetése a közoktatási típusú sportiskolai hálózattal.

Az összegzés a 2003. január 7-ig beérkezett adatok alapján készült.

/A piros pontok az emelt szintű testnevelési tanterv szerint működő iskolákat jelzik/

Gécz Mariann

a Pedagógiai Kutatócsoport munkatársa

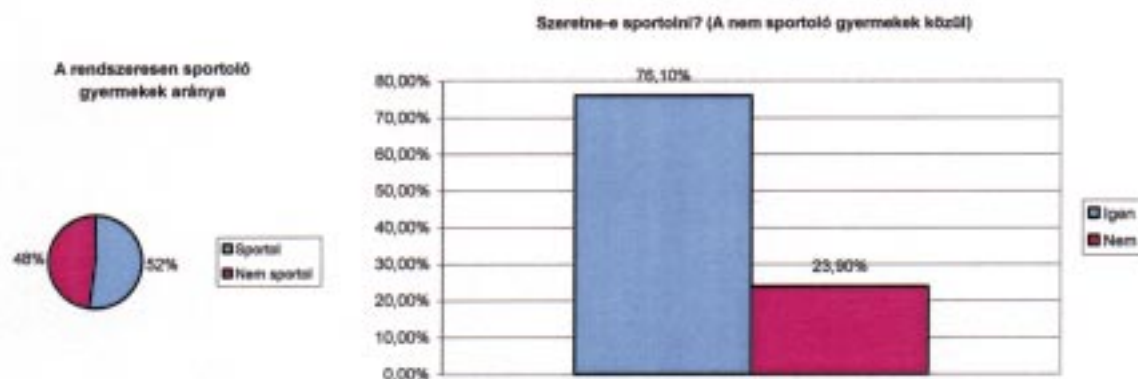

A felső tagozatos gyermekek és a sport

A Nemzeti Sportmódszertani és Kutató Intézet (NSKI) megbízásából 2002-ben kutatás készült, amelynek során felmérték a felső tagozatos, 10–16 éves gyermekek sportolási szokásait. A kutatás legfontosabb következtetéseit a *NUP* cikksorozatban közli.

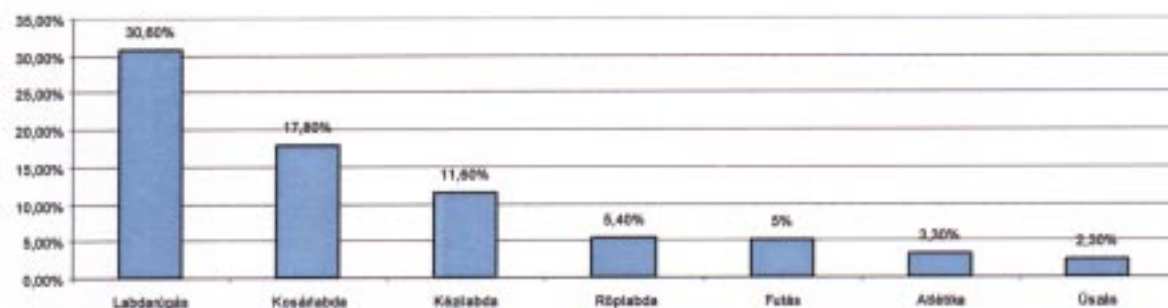
A sorozatban az alábbi kérdésekre adunk választ: mekkora a sportoló gyermekek aránya; milyen társadalmi tényezők befolyásolhatják, hogy a gyermek elkezd-e sportolni; milyen sportágakat kedvelnek a gyermekek; hol található a gyermeksport színterei; mekkora anyagi terhet ró a szülőkre gyermekeik sportja; miért nem sportolnak a gyermekek és mik a sportolás abbahagyásának leggyakoribb okai.

Az alábbi ábrán látható, hogy a felső tagozatos gyermekek 52%-a rendszeresen sportol. A nem sportoló gyermekek 24%-a utasítja el egyértelműen a sportolást.

A lenti ábrából látható, hogy a gyermekek által üzött sportágak közül a labdajátékok a legnépszerűbbek, a sportoló gyermekek hatvanegy százaléka üzi ezek valamelyikét. A labdajátékok között kiemelt helyet foglal el a labdarúgás, amelyben csaknem annyian sportolnak, mint a többi labdajátékban együttvéve.

A tanórán kívüli sportoló gyermekek leggyakrabban üzött sportjai

Adatok: „A bátrányos helyzetű gyermekek és a sport” című kutatásból.
A felmérés időpontja: 2001. október–2002. március.
A felmérésben részt vett gyermekek száma: 2140.
Kutatásvezető: Dávid János.
Projektfelelős: Pataki Zolt.

Kovács Árpád
az NSKI szociológusa

Újabb felmérések a héralklészes sportágakban

Torna

A *NUP* előző számában beszámoltunk az idei harmincfős héralklészes ifjúsági fiú tornászkeret felméréséről, kiválasztásáról. A keret első közös edzőtáborát a Tornacsarnokban rendezték február tizedike és tizenötödike között. A két sportági vezető, Kovács István és Puskás Jenő immár a jövő reménységeiről, a jelenleg serdülő korú tornászfiúkról mondta el gondolatait. - K.I.: Minden év elején korosztályonként felmérjük fiataljainkat. Tavaly kiválasztottunk egy ötvenfős serdülő keretet, amelynek nyáron kétszer egy hetes edzőtáborát finanszírozott a Héralklész program. A „kiöregedő” serdülő korú srácok közül öten kerültek a Héralklész Bajnokprogram jelenlegi tornász keretébe. Február elsején és másodikán az FTC-Ybl Tornacsarnokban nyolcvan, hét–tizenhárom éves korú gyermekből jelöltünk ki egy szintén ötvenfős

serdülő válogatottat. Reményeink szerint ebből a társaságból is mind többen kerülnek majd be 2004-ben héralklészes társaik közé.

- P.J.: Az FTC-Ybl Torna szakosztályából tizenhat, a Honvéd-Steffl-ből tíz, a KSI SE-ből és a győri Bercsényi DSE-ből nyolc-nyolc, a Dunaferr SE-ből és a kiskunhalasi Fazekas DSE-ből pedig két-két tehetséges fiút választottunk ki. Fontos felkészülési állomásnak számít a Budapest-vidék válogatott verseny, amelyet júniusban Győrött, decemberben pedig a fővárosban rendeznek meg. A kétszer egy hetes, júliusi gyomaendrődi közös edzőtáborát a tervek szerint szintén a Héralklész program finanszírozza majd.

Vasvári Ferenc

Kajak-kenu

2003-ban hatodik alkalommal rendezték meg a kajak-kenu utánpótlásnak kiírt fizikai felmérő versenyt, idén először bajnokságként. Az eredetileg egy héttel korábbra tervezett, de a hóhelyzet miatt elhalasztott bajnokságot a Győri Vízisport Egyesület, a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet és a Magyar Kajak-kenu Szövetség közösen rendezte a győri Bercsényi Miklós Gimnáziumban február 15-én. Az időpontváltozás ellenére huszonöt egyesület ötszáznyolcvanhárom versenyzője vetélkedett különböző korosztályokban a bajnoki címekért. A rendkívüli hideg ellenére a felmérések jó hangulatban zajlottak. Az immár hagyományos versenyen a kajakosok és kenusok felmérhették, milyen az erőnlétük a többiekhez képest a téli felkészülési időszak vége felé.

A felmérő során a versenyzők az alábbi tesztekkel mérték kondicionális képességeiket:

Cooper-futás: a futókat az ellenfeleken kívül a mínusz tíz fokos hideg tette leginkább próbára, de ez nem gátolta meg őket a kiváló eredmények elérésében. A legjobbat a Honvéd kenus, Varga Ádám produkálta, aki 3400 métert teljesített.

Fekvenyomás: ebben a próbában született néhány extrém eredmény, ezek közül is a legkiemelkedőbb Kics Zoltán győri kajakosé, aki egy perc alatt száznyolcszor nyomta ki a negyven kilót.

Lábemelés bordásfalon: egy percen keresztül függésből páros lábbal a bordásfal felső fokát kellett megérinteni minél többször. A legfiatalabbaknak azonban csak vízszintesig kellett emelni a lábukat. Náluk sem volt ritka az ötven feletti darabszám. Egyébként ebben a próbában volt talán a legkisebb a különbség a korosztályok között.

Húzódkodás: ebben a számban állmagasságig kellett felhúzni magukat a versenyzőknek harminc másodpercen keresztül a nyújtón, de lendületet lehetett venni a lábukkal. Ez a szer nagyon sok indulónak okozott maradandó emléket azzal, hogy a nyújtó letépte a bőrt a tenyerükről. A legjobb eredményt Varga Zoltán győri kajakos érte el, aki fél perc alatt negyvenkétszer húzta fel magát.

Weisz Róbert
kajak-kenu sportági vezető